

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ГЕОЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ТЕРИТОРІЙ

спеціальність	103 Науки про Землю	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Моніторинг геосистем та ГІС-технології	факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Портяник Сергій Васильович

Вища освіта – Харківський зооветеринарний інститут спеціальність 073 менеджмент організацій;
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук зі спеціальності - 03.00.16 - екологія

Вчене звання – доцент кафедри прикладної екології

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 5 методичних розробок;
- співавтор 2 підручників;
- співавтор 3 навчально-методичних посібників;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	+380662001754	електронна пошта	portynnyk@i.ua	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM, Skype
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	---------------------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	набути компетентностей з геоекологічної оцінки територій, підготовки звіту оцінки впливу на довкілля та розміщення необхідних документів в єдиному реєстрі з забезпеченням гласності та належного громадського обговорення звіту ОВД згідно з діючим законодавством України
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичні заняття; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК.01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.</p> <p>ЗК.03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК.04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК.11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>ФК.05. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.</p> <p>ФК.06. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>ФК.08. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.</p> <p>ФК.10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР.01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.</p> <p>ПР.05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР.08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР.10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПР.11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p> <p>ПР.12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.</p> <p>ПР.13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР.14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.</p> <p>ПР.15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p> <p>ПР.16. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля, розуміти основні принципи охорони довкілля та природокористування, уміти оперувати законодавчою базою та економічними розрахунками при організації природокористування.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

притаманні їм процеси.

ФК.11. Здатність оцінювати стан екологічної небезпеки об'єктів, обґрунтовувати рішення направлені на мінімалізацію екологічних ризиків антропогенної діяльності, застосовувати навички методів проєктування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку, проводити геоекологічну оцінку територій.

ФК.13. Здатність проводити аналіз і прогноз можливих негативних наслідків антропогенної трансформації геосистем, статистичну обробку даних спостережень за їх станом; володіти сучасними методами оцінювання, моделювання та прогнозування стану об'єктів

ФК.16. Здатність до організації робіт пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захисту довкілля, безпекою територій на основі знань нормування антропогенного навантаження на стан геосистем та технологій раціонального природокористування в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

ПР.17. Використовувати сучасні методи моделювання та прогнозування стану геосистем, а також явищ і процесів, що відбуваються в них, прийняття рішень в сфері охорони довкілля та раціонального природокористування.

ПР.19. Оцінювати вплив природних та антропогенних чинників на геосфери Землі та формулювати основні принципи раціонального природокористування. Вміти здійснювати комплексний аналіз перебігу природних небезпечних процесів і явищ.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Лекція 1.	Екологічна експертиза та оцінка впливу на довкілля	ПЗ 1	Гласність оцінки впливу на довкілля	Самостійна робота	Написання реферативної роботи та презентації за індивідуальним завданням з таких тем: 1. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції скотарства за утримання поголів'я великої рогатої худоби (корів) більше 1 тисячі місць. 2. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції козівництва за утримання поголів'я дрібної рогатої худоби (кіз) більше 1 тисячі місць. 3. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції вівчарства за утримання поголів'я дрібної рогатої худоби (овець) більше 1 тисячі місць.
Лекція 2.	Зміст і суб'єкти оцінки впливу на довкілля	ПЗ 2	Визначення головних термінів оцінки впливу на довкілля		
Лекція 3.	Сфери застосування оцінки впливу на довкілля	ПЗ 3	Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля		
Лекція 4.	Повідомлення про планову діяльність, котра підлягає оцінці впливу на довкілля та підготовка звіту	ПЗ 4	Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації ОВД		
Лекція 5.	Підготовка звіту з ОВД	ПЗ 5	Структура звіту про ОВД		

МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Лекція 6.	Громадське обговорення в процесі ОВД	ПЗ 6	Особливості громадського обговорення ОВД після подання звіту	Самостійна робота	Написання реферативної роботи та презентації за індивідуальним завданням з таких тем: 1. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції свинарства 3 тисячі місць для свиней понад 30 кілограмів та більше 900 місць для свиноматок. 2. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції птахівництва потужності для інтенсивного вирощування птиці більше 60 тисяч місць. 3. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції звірівництва утримання більше 2 тисяч голів кролів і інших хутрових звірів.
Лекція 7.	Оголошення про початок громадського обговорення звіту про ОВД	ПЗ 7	Інформація, котру містить оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД		
Лекція 8.	Підготовка висновку з ОВД	ПЗ 8	Структура висновку про ОВД		
Лекція 9.	Експертні комісії з ОВД	ПЗ 9	Положення про експертну комісію ОВД		
Лекція 10.	Урахування результатів ОВД у рішенні про провадження планової діяльності	ПЗ 10	Оприлюднення інформації про рішення про провадження планової діяльності органами державної влади		

МОДУЛЬ 3. ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Лекція 11.	Оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі оцінки впливу на довкілля	ПЗ 11	Порушення процедури здійснення ОВД	Самостійна робота	Написання реферативної роботи та презентації за індивідуальним завданням з таких тем: 1. Оцінка впливу на довкілля агропідприємств з виробництва продукції рибництва інтенсивна аквакультура з продуктивністю більше 10 тонн на рік. 2. Оцінка впливу на довкілля підприємств з переробки молочної продукції тваринництва, молока, обсяг одержаного молока перевищує 200 тонн на добу (на основі середньорічного показника). 3. Оцінка впливу на довкілля внаслідок зміни цільового призначення земель сільськогосподарського призначення. 4. Оцінка впливу на довкілля зрошування сільськогосподарських угідь площею більше 20 гектар. 5. Оцінка впливу на довкілля установок для очищення стічних вод агропідприємства.
Лекція 12.	Післяпроектний моніторинг	ПЗ 12	Скасування планової діяльності за рішенням суду		
Лекція 13.	Оцінка транскордонного впливу на довкілля	ПЗ 13	Оцінка транскордонного впливу на довкілля залежно від місця провадження планової діяльності		
Лекція 14.	Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля	ПЗ 14	Притягнення до відповідальності осіб винних в порушенні законодавства про ОВД		
Лекція 15.	Тимчасова заборона (зупинення) та припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля	ПЗ 15	Зміни в законодавстві України після набуття ЗУ «Про ОВД»		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Екологічна експертиза : навчальний посібник / М.І. Федючка, Т.М. Коткова, С.І. Матковська, О.В. Іщук, Т.В. Пінкіна, М.М. Світельський ; за заг. ред. М.І. Федючки / 2-ге вид., доп. І перероб. – Херсон : Олді-плюс, 2019. – 144 с.
2. Караїм О.А. Екологічна експертиза: конспект лекцій / Ольга Анатоліївна Караїм. – Луцьк: Вежа-Друк, 2017. – 96 с.
3. Волошина Н.О. Екологічна експертиза: Навчальний посібник / Н.О. Волошина. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 107 с.
4. Дударєва Г.Ф. Екологічна експертиза: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра напряму підготовки « Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / Г.Ф. Дударєва . – Запоріжжя : ЗНУ, 2015 . – 86 с.
5. Добровольський В.В. Екологічна експертиза: [навчальний посібник] / В.В. Добровольський. – Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – 220 с.

Методичне забезпечення

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (2017).
2. Портянник С.В. Виконання самостійної науково-реферативної роботи здобувачів освіти за індивідуальним завданням в освітньому процесі з дистанційною та змішаною формою навчання // Методичні рекомендації. – Харків: ДБТУ, 2023. – 81 с.
3. Портянник С.В. Використання LMS системи управління навчальним процесом CLASSROOM під час дистанційної (змішаної) та звичайної форми навчання здобувачів освіти // Методичні рекомендації. – Харків: ДБТУ, 2023. – 16 с.
4. Закон України Про стратегічну екологічну оцінку (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст.138). - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
5. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25.06.1991р. №1264-XII. <http://rada.gov.ua/>

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДБТУ та вимог, які прописані у Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.